

Undervisningsopplegg: Jenter som meg

Antirasistisk senter har bidratt i utviklingen av denne lærerveiledninga.

FØR

Utforsk omslaget (i grupper):

- Hvordan vil dere beskrive bildet på omslaget?
- Får omslaget deg lyst til å lese utdraget? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Gir omslaget noen hint om hva fortellingen kan handle om?
- Hvilken stemning eller følelse uttrykker omslaget?
- Hva tenker dere når dere leser tittelen *Jenter som meg*?
- Ser dere en sammenheng mellom tittelen og forsidebildet?

Les baksideteksten:

Den som har bursdag tidligst på året leser ingressen høyt for gruppa:

"Asya er sinna på foreldrene som aldri lærer seg norsk. Hun er sinna på læreren som aldri uttaler navnet hennes riktig. Hun er sinna på søsteren som er gift med en drittsekk. Og på gutten hun er forelska i, som er sammen med en som ikke er henne."

- Hvordan påvirker denne teksten forventningene deres til innholdet?

UNDER

Lytteøvelse:

Legg hodet på pulten, lukk øynene og lytt til utdraget. Forsøk å se for dere personene, stemningene og omgivelsene.

ETTER

- Hvem er det Asya henvender seg til når hun stiller spørsmål i starten av utdraget? Hvordan påvirker dette fortellingen?
- Hva mener Asya er en nær-døden-opplevelse?
- Forfatteren bruker både sarkasme og ironi i teksten, hva synes dere om dette? Hva gjør bruken av disse språklige virkemidlene med fortellingen?
- Hva er forskjellen på sarkasme og ironi? Lag gjerne et venn-diagram, og diskuter forskjellene, likhetene og i hvilke sjangre man bruker de to. Du kan lese mer om sarkasme og ironi [her](#).
- Hva synes dere om titlene på kapitlene – passer de til innholdet?
- *"og jeg bare vet det der og da, for det er sånn man bare forstår. Dette kommer til å bli den nærmeste vennen min de neste årene"*.
- Hvorfor tror Asya at Zahra kommer til å bli hennes nærmeste venn?

- Er dere enige i at man "bare vet" når man møter en fremtidig nær venn?
- Hvordan vil dere beskrive språket i utdraget?
- Asya beskriver hvordan frykt kjennes i kroppen. Hvordan kjennes frykt for deg?
- Hva tenker du om Asyas tanke om at hobby = begavet? Hva vil det egentlig si å være begavet?
- Møter Asya hverdagsrasisme på sin første skoledag? Hvordan merkes det – i ord, blick eller handlinger?
- Hvordan påvirker navnet hennes måten hun blir møtt på – av læreren?
- Hvorfor opplever Asya et stress når hun skal introdusere seg, selv om hun er født og oppvokst i Norge?
- Hvordan blir makt uttrykt i klassesituasjonen, både fra Asya men også fra læreren – hvem tilpasser seg hvem?
- Hva forteller utdraget oss om hverdagsrasisme – og hvordan den kan oppleves som en del av hverdagen, ikke bare som ekstreme hendelser?
- Hvordan kunne skolen vært et tryggere sted for Asya? Hva kunne læreren gjort annerledes?
- Hvordan kunne medelevene ha hjulpet Asya i samtalen med læreren? Synes dere de burde gjort noe? Hvorfor/hvorfor ikke?
- Hva tenker dere om spørsmålene læreren stiller Asya?
- Et utdrag til refleksjon: *"Jeg er fra Norge", sier jeg. Det er på en måte sant. Jeg tror nesten litt på det selv. Eller, om det er løgn, er tanken i alle fall å fortelle meg selv det så mange ganger at jeg til slutt kommer til å tro på det.*
 - Hva vil det si å føle tilhørighet – og hva kan gjøre at man begynner å tvile på om man hører til et sted, selv der man har vokst opp?
 - Hvordan kan det påvirke (unge) mennesker å oppleve at deres identitet eller bakgrunn stadig blir satt spørsmål ved – eller ikke fullt ut anerkjent av samfunnet rundt dem?

Skriveoppgaver

Velg én av oppgavene nedenfor og skriv en tekst:

- **Dagboknotat:** Tenk tilbake på din første dag på ungdomsskolen. Skriv et dagboknotat. Du kan enten beskrive én spesifikk situasjon eller skildre hele dagen.
- **Perspektivbytte:** Skriv en tekst fra Zahras perspektiv, om hvordan hun opplevde det første møtet med Asya.
- **Dikt:** Skriv et dikt om å være ny på et nytt sted.
- **Faktatekst:** Skriv en informativ tekst om hverdagsrasisme. Du kan blant annet bruke disse kildene:
 - [https://www.reddbarna.no/vart-arbeid/barn-i-norge/rasime/](https://www.reddbarna.no/vart-arbeid/barn-i-norge/rasisme/)

- <https://aldrimer22juli.no/8-10-trinn/rasisme-og-diskriminering>
- **Valgfritt:** Skriv en tekst der du bruker ironi og/eller sarkasme, velg sjanger selv.

Boktrailer-konkurranse

Lag en boktrailer av dette eller et av de andre utdragene i årets tXt-aksjon, send in klassens beste og bli med i trekningen av forfatterbesøk eller bokpakker.

Vi deler ut:

- 5 forfatterbesøk høsten 2025 (frist onsdag 15. oktober).
- 5 forfatterbesøk våren 2026 (frist onsdag 18. mars).
- Mange bokpakker

Sjekk ut <https://denboka.no/aktuelt/txt-konkurransen-2025> for mer informasjon

Kompetansemål

Norsk:

- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler
- sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid
- utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon
- gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer
- bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster
- bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer
- informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium
- skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål
- bruke fagspråk og kunnskap om grammatikk, tekststruktur og sjanger i samtale om og bearbeiding av tekster
- uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter
- utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter

Samfunnsfag:

- reflektere over korleis identitet, sjølvbilette og eigne grenser blir utvikla og utfordra i ulike fellesskap, og presentere forslag til korleis ein kan handtere påverknad og uønskte hendingar

- reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfald

KRLE:

- utforske andres perspektiv og håndtere uenighet og meningsbrytning